№ 60.

Z Warszawy R. 1792.
Dnia 18. Września.

KORRESPONDENT—WARSZAWSKI

Donoszący Wiadomości Kraiowe y Zagraniczne

We Wtorek o godzinie 10. zrana.

WIADOMOSCI KRAIOWE.

Zbior dokładnych wiadomości z Brześcia Litewskiego.

Dnia 5. tego miesiąca przybył tu JW. Potocki Marszałek Generalney Konf: Kor: wieczorem do Terespola w liczney assystencyi Woyska tak Kraiowego, iako też Rossyiskiego; Naprzeciw któremu Panowie i Obywatele iuż w Brześciu znayduiący się wyiechali. Magistrat Brzeski i Terespolski z Cechami i Chorągwiami na przyięcie i przywitanie ruszył się. Zydzi przy pochodniach pod baldachinem niosąc swe prawa, także na uczczenie tego Pana pospieszyli z okrzykami: *Vivat Marszałek Konfederacyi Koronney.* W tym dało się słyszeć rzęsiste z armat ognia dawanie, i odgłos woyskowey muzyki bardzo piękney od Regimentów Rossyiskich tu około Brześcia obozuiących. Nastąpiła kollacya, i zabawy. O godzinie trzeciey z północy udał się JW. Marszałek z Terespola w licznym gronie Obywatelow i Officerow wyższey i niższey rangi do Brześcia do rezydencyi dla siebie obraney naprzeciwko Po-Jezuickiego Collegium. Zgromadzenie żydowskie przez ciąg przeiazdu do Brzescia dosyć piękną utrzymywało kapelią. Na wałach zamkowych liczny i huczny rozlegał się odgłos z mozdżerzy.

JW. Suchorzewski wraz tu z JW. Marszałkiem Konfede: Kor: przybył.

JW. Branicki Hetman W. Kor: dnia 6. t. m. w Rzeczycy o ćwierć mili od Bześcia w swoiey Rezydencyi stanął, który tamże dnia 8. wspaniały dawał obiad. Znaydowało się na nim więcey sta Osob.

JW. Rzewuski Hetman Polny dnia 9. tego miesi: tu stanął, i w Dworku Woiewodzińskim swoią Rezydencyą założył.

JW. Małachowski Kanclerz W. Kor: i JO. Xżę Sapieha Kanclerz W. Lit: także wiele innych Senatorow, Dygnitarzow, i Urzędnikow z Woiewodztw, Ziem, i Powiatów, Marszałkow i Konsyliarzy ten ziazd i miasto Woiewódzkie swoim przybyciem zaszczycili.

Dnia 6. i 9. t. m. Generalność miała Sessye, ale że *semotis arbitris*, z nich nic się donieść nie może, gdy wszystkie Sessye *semotis arbitris* bywaią.

Sessye w Kollegium Po-jezuickim Konfederacyi O. N. odprawuią się. Gdzie i Kancellarya ma swoią lokacyą.

Dnia 11. Wrześ: Dzień dzisieyszy do złączenia się Konfederacyi Koronney z Litewską przeznaczony, gdy ziazd liczny Senatorów, Marszałkow, i Konsyliarzów zgromadził w swey zupełności, Akt Unii tychże Konfederacyi uskuteczniony został. JW, Szczęsny Potocki Marszałek Koron: dla szczupłości rezydencyi swoiey kazał namiotów kilka rozbić, ieden zaś wielki w saledynowym kolorze naryn-

ku przeciw Kościołowi Po-Jezuickiemu, a drugi przeciw ſwoiey rezydencyi poſtawić rozkazał. Cała Generalność około 8. godziny z rana pod namioty zgromadziła ſię. Przybył JW. Potocki Marſzałek Konf. Kor: przy odgłoſie muzyki woyſkowey, kotłów i bębnow, tudzież prezentowaniu od liczney Milicyi broni, i Sztandaru, do wielkiego przed kościoł namiotu. A gdy XŻe Sapieha Marſzałek Konfed: W. X. Lit: przy podobnych także honorach Woyſkowych do tegoż zbliżył ſię namiotu, po krótkim na wzaiem JJ. WW. Marſzałków powitaniu ſię, cała Generalność ruſzyła do kościoła po-jezuickiego. Mſza czytana, w czaſie którey ſtaroświeckim zwyczajem wſzyſcy dobyli ſzabel. Miał potym Kazanie Jmć Xiądz Sierakowſki Suffragan Przemyślſki ſtoſowne do tego Aktu. Czytał nakońcu tenże JX. Biſkup nayprzód Akcess Króla Jmci do tey Konfederacyi uczyniony, (a) potym Akt Unii (b) czyli złączenia ſię Konfederacyi Koronney z Litewſką. Pytane były potym Skonfederowane oba Narody: czy zgoda? Jednomyślnemi głoſy odpowiedziały: Zgoda. Zatym JW. JX. Koſſakowſki Koad: Biſk: Wileńſkiego pontyfikalnie na podziękowanie Panu Bogu za jednomyślnie złączone ſerca i zdania Oboyga Narodów zaczął *Te Deum Laudamus* przy liczney Duchowieńſtwa aſſyſtencyi i z armat dawaniu ognia. Po odebraney od JW. Biſkupa benedykcyi zagaił JO. XŻe Marſzałek Konfederacyi Lit: ſeſſyą przez mowę, (c) po którey reſzta tego Aktu dopełniona była podług przepiſanego na ten dzień ceremoniału. (d)

Po zakończonym akcie Unii i ſeſſyi JW. Potocki Marſzałek Konfed: Koron: wſzyſtkich Senatorow, Marſzałkow i Konſyliarzow, oraz licznie zgromadzonych Gości zaproſił do ſiebie na obiad. Stoły wſpaniałe. Obfitość i okazałość. Serwiſy od złota. Zdrowie gdy było ſpełniane Imperatorowey całey Roſſyi, Marſzałkow Konf: i wielu innych, nad Muchawcem dano z armat do 300. razy ognia. Wieczorem kompanie, muzyka, i pod namiotami zabawy przy luſtrach i rzęſiſtey illuminacyi.

(a) *Akceſs Nayiaśnieyszego Pana do Konfederacy Targowickiey.*

Wypis z Akt Generalney Konfederacyi Koronney R. 1792. D. 11. Mca Września.

Konfederacya Generalna Koronna Akceſs Nayiaśnieyszego STANISŁAWA AUGUSTA Króla Polſkiego, do Konfederacyi wolnych dnia 14. Maja Roku teraźnieyſzego, pod Targowicą, pod Laſką JW. Staniſława Szczęſnego Potockiego Gener: Artyl: Koron: roſpoczętey, w Warſzawie dnia 25. Sierpnia datowany, a w czaſie złączenia ſię Konfederacyi Oboyga Narodów, na Seſſyi w Brześciu Lit: to ieſt Dnia i Roku, na Akcie wyrażonych przyięty w tych słowach. Dan w Warſzawie 25. Auguſta 1792. Roku. Łącząc ſię z Narodem wolnym i Republikantſkim co nas z równości na ſwóy Tron wyniosł, łącząc ſię z nim z ſerca do Dzieła, co wolność przodków, co całość, niepodległość i rządność Rzpltey ma za cel prawdziwie poznana dobra publicznego potrzeba, które nadewſzyſtko przekładać winniſmy, to wam Narodzie Republikantſki Oycowſkie nieść zachęca oświadczenie. Zawſze Oyczyznie moiey dobrze życząc, uſiłowaniem moim dążyłem, aby ją ſzczęśliwą, świetną, i beſpieczną uczynić. Do tych zamiarów cel pracowników, chęć odmiany i nowości, dość nie zawſze pozwalały, tak i w oſtatnich czaſach ſię działo. Chęć nowości, i nowe, a niebeſpieczne dla ſpokoyności Narodow maxymy, odwieczne Rzepltey Prawa ſkruſzyć całkowicie ważąc ſię, w rząd Monarchiczno Demokratyczny przeiſtaczać przedſiewzieła Polſkę. Ciąg czaſu tyle rozlicznych Praw w iednym Seymie napiſał, że nakoniec trudnieyſze nad wſzyſtko, redakcye i ſtoſunki onych przedſięwzięte mniey baczne zoſtały, gdy zaſady rządowe prawdziwemu nieodpowiadały ſyſtematowi, którym iedynie Polſka ſtać może. Lecz teraz gdy Polak czuie i poznaie błąd tych, co ſię w ſwych unieśli robotach, iak Król co bydź powinien Głową tey Szlachetney Rzpltey, iako Polak uznaie, że trwałość Polſki na rządzie Republikantſkim do dawnego ſtoſownym, polega, bo ile razy Naród, któren odwieczny Rząd, niepoprawiać, ale wywracać, i nowy ſtanowić przedſiewezmie, tyle razy wſtrzęſienie Ciała Politycznego gmin nieſzczęść Narodowi przynieść muſi. Tę prawdę przed Narodem Republikantſkim wyznaiąc ſzczerze, od Konfederacyi i Seymu Rewolucyinego Warſzawſkiego pod Laſką Stan: Małachowſkiego Refer: Koron: lat bliſko 4. nadzwyczay i Prawa ciągnącego ſię i od uſtaw wſzyſtkich teyże Konfederacyi i Seymu odſtępuiąc, z ſerca ſię łączę i wcielam do Konfederacyi wolnych dnia 14. Maja 1792. Roku pod Targowicą pod Laſką Stan: Sz: Potockiego Gen: Artyl: Kor: roſpoczętey, i do którey iuż Narod W. X. Lit: Aktem ſwoim przyſtąpił, i Akt teyże Konfederacyi całkowicie przyznaię i przyimuię, a w celu onego wraz z Narodem Republikantſkim od wieków wolnym dążyć do dobra Rzpltey przyrzekam, a tym chętniey to czynię, że i zamiar dzieła uznaię za dobry, i że wſpaniałe a nie intereſſowane Nayiaś: Imperatorowey Jmci całey Roſſyi wſparcie ſzczęśliwy ſkutek i trwałe beſpieczeńſtwo Rzpltey zapewnia. Ten tedy Akceſs móy, w Aktach Konfederackich Oboyga Narodow, i Metryk, iako też w Aktach Ziemſkich i Grodzkich Państwa Rzpltey oblatowanym mieć chcę.

STANISŁAW AUGUST Król.

Z Akt Generalney Konfederacyi Koronney wydać zaleca i ieſt pod Pieczęcią Gener: Konfed: Koron: wydany.

(b) *Kopia Aktu Unii, czyli połączenia ſię Konfederacyi Oboyga Narodów.*

Oznaymuiemy tym to Piſmem naſzym wſzem, teraz i na potym będącym Ludziom, iż my oba Narody jednym duchem tchnące, w iedne ciało ſpoione przez Unią za Władyſława Jagiełły zapadłą, a za Alexandra i za Zygmunta Auguſta Królow Polſkich i Xiążąt Litt: zmocnioną, tąż Unią zaręczywſzy ſobie, wolne i wſpólne obieranie Królow Polſkich, i wſzyſtkie inne ſwobody Stanu Rycerſkiego, a te dziſiay przytłumione widząc, uczuliśmy potrzebę nowego złączenia ſię na to, iżby złamana Unia, ſtwierdzoną była, iżby Rzplta Spiſkiem, iaki dotąd nieſkaził dzieiow Ludzkich, nagle obalona, podźwigniona przez nas zoſtała, przed Bogiem, do którego wznoſiemy ſerca pełne wdzięczności, iż cios wiſzący nad nami odwrócić dozwolił, przed Oyczyzną, którą wolną a zatym ſzczęśliwą widzieć pragniemy, iak nayuroczyściey zaręczamy, iż od tego nieodſtąpiemy związku, dopoki wſzyſtkie nam wydarte ſwobody przywrocone i napotym zabeſpieczone nie będą, bo wolność od Przodków powziętą Potomkom zachować winniſmy, i zachować chcemy. Dan w Brześciu Lit: w Kościele Po-Jezuickim dnia 11. Września 1792. Roku.

(c) *Mowa JO. Xcia Alexandra Sapiehy K. W. X. Lit: Marszałka Konf: Lit: w czasie złączenia się z Konf: Kor: dnia 11. Września 1792. R. w Brześciu Lite: w Kościele Po-Jezuickim na Sessyi przy zagaieniu miana.*

Nayiaś: Konfederacyo Generalna Kor: JOO. JWW. Moi Wielce Mci PP. Bracia i Dobrodzieie!

Jeszcze Opatrzność nad nami, i swoiey od nas nie usuwa opieki, bo po zatraceniu prerogatyw i swobod Szlacheckich, kiedy ogromne filary wolności, Prawa Kardynalne pokruszone zostały, kiedy Skarb i Woysko dwie naycelnieysze Rzpltey podpory użyto na ucisk i pognębienie wolności, kiedy ani Kray obcy, ani nieprzyiaciel, lecz Polak Polakowi wolność krwią Przodków nabytą wydrzeć usiłował, kiedy wszystko przemocy ulegać musiało, w ten czas Nayiaś: Imperatorowa, którey sława nie tylko Europę, ale też wszystkie części świata napełnia, podaie nam wielowładną pomoc, i przyiacielskim a nie zwyciężonym Woyskiem dźwiga nas z tey przepaści, w którą pogrążeni byliśmy. Nie dosyć było dla wielkiey Katarzyny uszczęśliwiać słodkim i sławnym Panowaniem te niezmierne kraie iey rządowi podległe, ale chciała nadto, ażeby sąsiedzki i sprzymierzony z nią Narod w prawach i wolnościach swoich uszczerbku nie ponosił. W tych okropnych na Rzpltą czasiech, daie nam ieszcze Opatrzność wielkich w Oyczyźnie mężow, i na ich czele ciebie JW. Marszałku Konfederacyi, i Generale Artylleryi Kor: którego blask cnoty, chciwa na prześladowanie Invidia zaćmić nie potrafiła, wszakże w Grecyi i Rzymie dosyć było mieć twoie duszy i serca przymioty, żeby nie uniknąć zazdrości. Tobie winien Narod ten szlachetny zapał, który i radą, i przykładem podnieść w nim potrafiłeś, a Obywatele tych swobod, które zuchwale wydrzeć onym usiłowano. Cały na posługę Oyczyzny wylany, niedostatek skarbu własnemi zastępowałeś pieniędzmi, w czasie szerzącego się powietrza i głodu, podałeś wspaniałą nieszczęśliwym rękę. Offiarę twoią na Seymie 1784. R. hoynie dla Oyczyzny uczynioną nayodlegleysza Potomność uwielbiać, a nauczona wielkiemi twoiemi przykładami, ciebie JW. Marszałku na wzor do naśladowania wystawiać będzie.

JWW. Hetmani Oboyga Narodòw, ktorzy ze smutkiem i boleścią serca patrzaliście, iak żołnierz Polski, nie winną osobistey ambicyi stawał się ofiarą, pomagaycie nam dźwigać nachyloną ku upadkowi Oyczyznę, odwagą i znaiomą walecznością niebeśpieczeństwa przewyższaiącą. Cnota wasza uwielbioną od Narodu, powszechną dla osob waszych ziednała ufność.

JWW. Kanclerzu, i Marszałku Nadworny Kor: przyimcie moie winne dla was uszanowanie. Widziała Oyczyzna rzadki cnoty twoiey JW. Kanclerzu przykład, kiedy wolałeś znakomity w Oyczyźnie złożyć Urząd, iak patrzeć na nieszczęścia kraiowe, którym zaradzić nie było w twoiey mocy, i nie pierwey wróciłeś się do swego dostoieństwa, aż na usilne powszechności nalegania i prożby.

Jednym wszyscy ożywieni duchem, przystępuymy nayspiesznieу do tego wielkiego dzieła, ktòre powracaiąc Narodowi wolność, i nas, i odległą potomność potrafi uszczęśliwić.

Narod Litewski od dawna złączony z Koroną Polską, ściśleysze z nią dzisiay zawiera przymierze, gdy go wspolney Oyczyzny niebeśpieczeństwo, i wspolny oney iednoczy ratunek.

Mężowie składaiący grono Konfed: O. N. w ręku waszych zostaie los Rzpltey, od was wiek teraźnieyszy i przyszły oczekuie swoiego szczęścia. Dla mnie naywiększym będzie zaszczytem profitować z światłych zdań waszych, a iako chętnie poświęcam, i wiek moy nachylony ku starości, i siły w tylu publicznych usługach nadwątlone, gdy po mnie tego Oyczyzna, którey wszystko winienem wyciąga, tak pod ów czas cieszyć się będę, kiedy uyrzę ocaloną Rzpltą, która pòki wolna, dopòty tylko szczęśliwa bydź może.

(d) *Opis Ceremoniału w Kościele JXX. Ex-Jezuitow w Brześciu Lit: przed Aktem wprzod ułożonego.*

Dnia 11. Września Nabożeństwo wszelkie w tym Kościele zwyczayne ma się zakończyć przed godziną 9tą, i Sm. powinno być wyniesione, a to dla przygotowania rzeczy do ceremonii przy złączeniu się dwóch Narodów żądanych.

1mo. Pośrzodku Kościoła maią być postawione stoły, suknem okryte mogące około siebie tyle umieszczać osób, ile iest Konsyliarzy, dla których z obustron będą stołki ustawione, a w końcu stołu twarzą do Ołtarza, będą stoły dwa, stołki większe z poręczami, na stole zaś postawiony będzie Krucyfix, dzwonek i kałamarz.

Przed Ołtarzem przygotowane będą dwa Pulpita obok siebie przykryte suknem do klęczenia, przy samym zaś wielkim Ołtarzu będzie stół stał na Apparat Biskupi.

2do. O godz: 11. zrana JW. Marszałek Kor: i jego Kollega Xże Kanclerz Lit: uprzedzeni od JWW. Konsyliarzy przybędą do Kościoła przy odgłosie trąb, kotłow i muzyki, mieysca swoie na przygotowanych pulpitach zaymą, przed któremi Dworscy ich nieść będą Laski Marszałkowskie, i one trzymać przy swoich Panach przez cały ciąg Nabożeństwa.

3tio. Za uciszeniem wyidzie Msza S. czytana *de Spiritu S.*

którey grać będzie muzyka. Po tey Kaznodzieia ſkończywſzy mowę do okoliczności ſtoſowną czytać będzie Akt złączenia ſię w ieden węzeł Konfederacyi Obu Narodów. Po czym z okrzykiem zgody Biſkup intonować będzie *Te Deum Laudamus* i Benedykcyą dawać będzie przy biciu z armat.

4to. Czaſu Kazania i czytania Aktu, iako też *Te Deum*, Marſzałkowie mieyſca ſwoie w końcu ſtołu na krzeſłach przygotowanych oraz i Konſyliarze zaſiądą, zoſtawuiąc prawą ſtronę Koronie, a lewą dla Narodu Lit: w pośrzodku Woiewodztw i Urzędów.

5to. Po zakończonym Nabożeńſtwie uderzą Marſzałkowie Laſkami dla uciſzenia i Głos pierwſzy mieć będzie Xże Marſzałek Lit: witaiący w ſwoim Narodzie łączącą ſię Konfederacyą Koronną. Po Głoſie JW. Marſzałka Koronnego proſić będą o głoſy dway z porządku *ex Ordine Equeſtri* Koronni Konſyliarze, i dway Litewſcy.

Po których odbytych Głoſach Akt złączenia ſię Obu Narodow JWW. Marſzałkowie podpiſzą i z mieyſca ſwoiego ruſzą ſię odwoławſzy Seſſyą na dzień naſtępuiący wyznaczaiąc mieyſce i godzinę.

Delegowane Oſoby do różnych czynności od Nayiaś: Konfederacyi Oboyga Narodow.

Do Peterzburga z Korony.

Branicki Hetman W, Koron:
Rzewuſki Hetman Polny Kor:
Potocki Wojewoda Kijowſki.
Wielhorſki Ex-Piſarz,
Granowſki Sekretarz W. Kor:
Mir Wdzic Pomorſki.

z Litwy.

Plater Kaſzt: Trocki.
Koſſakowſki Hetman Pol: Lit:
Ludw: Xże Radziwiłł Wdic Wil:
Kossakowſki Wdzic Witebſki.
Xże Sapieha Kanclerz Lit:

Delegowani do Króla z Korony.

Dąbſki Wda Brzeſki Kujawſki.
Załuſki Ex-Kaſztelan.

z Litwy.

Xże Sapieha Wda Smoleńſki.
Siwicki Konſyl: Trocki.

Delegowani do Departamentu Intereſſow Zagranicznych z Korony.

Małachowſki Kancl: W. Koron:
Raczyńſki M. N. Koron:
Moſzyńſki Sekr: W. X. Lit:
Chołoniewſki Sſta Dubieniecki.

z Litwy.

Xże Sapieha Woj: Smoleńſki.
Zyniew Konſyl: Wołkow:
Szwykowſki Konſyl. S.

Do Kom: Woyſkowey z Korony.

Xże Sanguſzko Wda Wołyńſki.
Ożarowſki Kaſzt: Woynicki.
Chołoniewſki Ł. K.
Raczyńſki Konſyl. Konf:

z Litwy.

Szczyt Kaſzt: Brzeſki Lit:
Kontrym Konſ. Witebſki.
Tyzenhauz Kons. Lidzki.

Przydani do examinowania Kommiſſoryatu z Korony i Litwy.

Szyller Pułk: Artyl:
Kościelſki Piſ: Kom: Woys: Kor:
Jaſińſki Pis: Kom: Woyſk: Lit.
Jaſińſki Podpuł: Fizyl: Lit:

Do Kommiſſyi Skarbu Koronego z Korony.

Okęcki Biſkup Poznańſki.
Małachowſki Wda Mazowiecki.
Mężyńſki Kons: Konfed:
Stan: Dunin Kons: Konf:

z Litwy.

Xże Michał Radziwiłł Wda Wil:
Łopot ex-Oboź: Lit: Kons: Now:
Woyniłowicz Kons: Nowogr:

Do Kom: Edukacyiney z Korony.

Szembek Biſkup Płocki.
Xże Sułkowſki Wda Kaliſki.
Skorkowſki Kons: Konf:
X. Roman Sierakowſki Suffr:

z Litwy.

Niesiołowſki Wda Nowogr:
Siwicki Kons: Trocki.
Laudańſki Kons: Xſtwa Zmudz:

Do Policyi i Aſſeſſoryi z Korony.

Skarſzewſki Biſkup Chełmſki.
Suchodolſki Kaſzt: Radomſki.
Załuſki Sſta Chęcińſki.
Stan: Zagorſki Kons:

z Litwy.

Suchodolſki Kaſzt: Smoleńſki.
Burzyńſki Sſta Braſławſki.
Jozefowicz Kons: Orſzańſki.

Do Sądow Konfederacyi Ultimæ Inſtantiæ.

Swieykowſki Wda Podolſki.
Hryniewiecki Wda Lubelſki.
Moſzczeńſki Kaſzt: Łędzki.
Grocholſki Miecznik Koronny.
Dłuſki Podmorzy Lubel:
Koſſowſki Staroſta.
Puchała.
Wybranowſki.
Sokolnicki.
Jordan.
Cielecki.
Szczeniowſki.
Suffczyńſki.

Delegowani do Kommiſſyi Skarb: W. X. Litt: z Korony.

Xże Czetwertyńſki Kaſzt:
Zagorſki Sędz: Grodz: Kamien:
Moſzczeńſki Podcz: Bracławſki.

z Litwy.

Koſſakowſki Woj: Witebſki.
Makowiecki Marſz: Konf: Słon:
Szadurſki Kons: Wołk:
Billewicz Kons: Xſtwa Zmudz:
Białłozor Kons: Xſtwa Zmudz:

Z Brz: Lit: d. 12. Drożyna tu wielka. Od ſtancyi iedney izdebki na tydzień w Mieście Czer: Zło: 3. lub 4. i więcey, gdy przy tym ieſt ſtaienka, albo iaki alkierzyk. Wiktuały droższe u Traktyerow niżeli w Warſzawie.

Po Klaſztorach, w Kollegium Poiezuickim, na Proboſtwie i po wſzyſtkich Dworkach i mieſzkaniach wſzędzie pełno mieſzczących ſię licznie przybyłych Obywatelow.

Z Warſz: d. 16. Wr: JPan Kicki Marſz: Konfed: Warſz: powrocił tu z Brześcia Litewſkiego.

ZAGRANICZNE.

Z Sztokolmu d. 26. Września. Do Polſki wyznaczony ieſt za Poſła od tuteyſzego Dworu P. *Barke* ſyn owego, który przez lat kilka w Wiedniu chwalebnie poſelſką funkcyą ſprawował.

Wiadomość z Korreſpondencyi Angielſkiey dnia 27. Sierp: Gdy w Konſtantynopolu ogień na Przedmieściu zwanym *Pera* wzmógł ſię, dom iednego tłumacza gorzał z tak wielką gwałtownością, że familia zaledwie ſama wyſkoczyła, zoſtawiwſzy nawet z prętkości w owym domu dziecie. Nikt ſię nieważył między obeymuiące wſkoczyć płomienie, i nieſzczęśliwi Oyciec z Matką mniemali, że iuż tam niemowle zpłonęło. Alić poſtrzegaią ſwego domowego potężnego pſa, iako małe owe ſtworzenie zębami mocno za pieluchy trzymaiąc, wyſkakuie z pośrzoka domu. Lud rzucił ſię chcąc mu wyrwać z paſzczęki dziecie, lecz pies przeſunął ſię przez wſzyſtkich, przebiegł wiele ulic, i aż dopiero ſtanął przed domem wielkiego Przyiaciela owego Tłumacza, którzy często u ſiebie nawzaiem bywali, i tam ſpokoynie dziecie złożył, czekaiąc póki drzwi nieotworzą. Cóż można rozumieć? iaka będzie wdzięczność temu pſu? oſobliwſza. Pan ſam właſną ręką zabił owego pſa. Potym dał wielką ucztę, i na tey w rozmaitym kſztałcie z mięſa owego pſa gotować i piec kazał potrawy,

które sam z familią i przyiaciołmi zaiadał. Twierdzili biesiaduiąc, że ten pies, który tak chwalebne dzieło uczynił, więcey wart, niż pastwem być robactwa. Dodaiąc, iż grób mu we wnętrznościach swych sprawuią. Przyrzekli sobie nakoniec ci, co go ziedli, oto się starać, aby cnotę i tkliwość nad nieszczęściem cudzym razem z tym posiłkiem naymocniey w pamięć sobie wrazić.

Barbarzyńskie utarczki i teraz w Anglii trwaią. Pięściami kto kogo pobije, zwycięzca. Patrzący zakłady czynią, i temi do walki pobudzaią. Dway Irlandczycy dnia 22. Sierp: sprawili widok takowey utarczki. Przytomnych więcey 8. tysięcy ludzi zgromadzonych było. Zaczęli o godz: 6. wieczorem bitwę. Trwała pułtory godziny. Przed zaczęciem odważni, w samey walce oba tchorzami się okazali. Niewiast było naywięcey patrzących. Jedna z spektatorek widząc bojazliwego z nich jednego, chciała wyręczyć, istna Pantazylea, ale że miała przy sobie męszczyznę, który ią przyprowadził, ten przecie wstrzymał rwącą się do bitwy. Znaczne jey nadgrody ofiarowane, ale nieprzyięła.

Z Trewiru dnia 26. Sierpnia. Woysko Xcia *Hohenloe* składaiące się z 36. pod Miasto *Montmedi* pomaszerowało. Donoszą że *Saar-Louis* forteca Francuzka wczorayszego wieczora wzięta. Lecz na to ieszcze potwierdzenia czekamy.

Z Paryża d. 25. Sier. Lud w slepym zapędzie usiłuie Francyą wtrącić znowu w ciemności barbarzyństwa. Psuie wszystkie naypieknieysze pamiątki, ktore od Królow, lub wielkich Bohatyrow, na zawdzięczenie za wielkie dzieła postawione były, mieszaiąc razem nikczemne wyobrażenia podłości i podchlebstwa z nayprawdziwszemi wiekopomney pamięci godnemi zaszczytami. Po Kościołach i placach publicznych bardzo wiele takowych pamiątek zgruchotano. W *Chantilli* prześliczną Statuę de *Montmorency* obalono. W Ratuszu Burdegalskim Karola VII. *W Remach* Statua piesza, w Dywionie z bronzu konna, w Lugdunie, w Monpellier, w Bourdeaux są powywracane.

Z Wiednia dnia 25. Sierp: Woysko nasze i Pruskie znaczne odbierze posiłki, aby nad Renem skuteczniey czynić mogło.

General *Schlaun* doniosł, że przy Kroacyi ugoda o granice z Turkami zupełnie iest zakończona.

Cesarz wszystko czego tylko Niderlanczycy żądali dozwolił. Zkąd wielka w Narodzie radość.

Z Berlina d. 11. Września. Francuzka Forteca Verdün, poddała się woysku naszemu.

DODA-